YIL 3
62
23 Ekim 1978
FİYATI 250 KURUŞ

Gerçek

HAFTALIK SİYASİ GAZETE

Faşizme Karşı Tüm Güçler Bir Araya Gelmelidir

DİSK-TÜRK-İŞ GÖRÜŞMELERİ

DİSK Sosyalist Partiler ve Demokratik Örgütlerle Toplantılar Yapacak

Geçtiğimiz günlerde azgınlaşan faşist terör karşısında takınılacak tavrı görüşmek üzere DİSK Başkanlar Kurulu olağanüstü olarak toplanmıştı. Toplantıda faşizme karşı tüm demokrasi güçlerinin birlikte davranmaları doğrultusunda kararlar alınmış ve bu yolda atılacak somut adımlar incelenmişti.

DİSK Başkanlar Kurulu olağanüstü toplantısında alınan kararların geniş kapsamlı olduğu gözükmektedir. Alınan kararlar uyarınca DİSK, sosyalist partilerle ve demokratik kitle örgütleriyle ortak toplantılar yapacaktır.

DİSK Başkanlar Kurulu toplantısından sonra DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar TÜRK-İŞ genel başkanı Halil Tunç'u ziyaret ederek DİSK'in terörizme karşı önerilerini sunmuştur. TÜRK-İŞ genel başkanı iki konfederasyonun yakınlaşmasını olumlu karşılamış ve DİSK'in önerilerinin genel yürütme kurulunda ele alınacağını beyan etmiştir.

DİSK'in faşizme karşı tüm anti-faşistleri ortak bir platformda toplama çabaları günümüz koşullarında çok önemlidir. Özellikle DİSK'in TÜRK-İŞ'i de anti-faşist mücadelede yer almaya zorlaması ileri bir adımdır. İki konfedarasyon arasındaki bu yakınlaşma işçi sınıfının birliği ilkesinin hayata geçirilmesinde de bir ön adım olabilir. Bu yakınlaşma işçi sınıfının ve emekçi halkımızın acil talepleri doğrultusunda zenginleştirilmeli, bir temenniden öte somut bir adıma dönüştürülmelidir.

● DİSK GENEL SEKRETERİ FEHMİ IŞIKLAR'IN «GERÇEK»E DEMECİ

«Faşist Tedhişe Karşı Tüm Emekçilerin Birlikte ve Örgütlü Mücadele Vermeleri Şarttır»

DİSK ile TÜRK-İŞ'in faşist tedhiş eylemlerine, demokrasiye kastedici saldırı ve girişimlere karşı birlikte hareket etmeleri konusunda DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar gazetemize bir demeç vermiştir.

Fehmi Işıkların demeci şöyledir:

«Bugün faşist saldırı ve tedhiş eylemlerine karşı etkin ve kalıcı önlemler alınabilmesi, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin birlikte, örgütlü mücadele vermelerine bağlıdır. Önemli olan, anti-faşist mücadeleye kitlelerin kazanılmasıdır. Devrimci ve doğru tavır budur.

DİSK'in bu yoldaki çabaları bu ölçüler içinde değerlendirilmelidir. Böyle bir girişime elbette faşistler karşı çıkacaktır. Bunun yanısıra, örgütlü mücadeleden kopuk, değerlendirmelerinde aceleci bazı kişiler de belki «karşı çıkabilirler, ama o takdirde demokratik kamuoyu karşısında gerçek yüzleri ortaya çıkacaktır. Zaten Türkiye'de toplumsal olaylar o kadar hızla gelişiyor ki, demokrasi güçlerinin bu hıza ayak uydurmaları şarttır. Faşist tedhişe karşı TÜRK-İŞ'le kurulan temas bugünlerin somut koşullarında gerçekçi ve olumlu bir adım olmuştur.»

gerçek durum

FESAT KUMKUMASI

Türkiye'de «Aydınlar» Ocağı denilen bir dernek var. Yıllardır sinsi bir faaliyet sürdürüyor. Kimler tarafından desteklenir, mali kaynakları nelerdir bilinmez. Ama sık sık toplantılar düzenler, ülkenin kalburüstü sağcı «düşünür»lerini bir araya toplar ve onlara ülkenin hali ve geleceği hakkında birtakım dehşetengiz laflar ettirir. Her halinden ve her tavrından belli ki, yerli sermaye mihrakları ve en gerici, karanlık çevrelerle emperyalizm şakşakçılarının demokrasiye, ilerici düşünceye saldırı kumpasları kurdukları tam bir fesat kumkuması, entrika ocağıdır bu «Aydınlar» Ocağı.

İşte bu dernekte geçende Celal Bayar, sittin sene ülkede sömürü, soygun ve zulüm düzeninin baş bekçiliğini yapmış siyasilerden biri ve halen de en yaşlısı olarak, demokrasiye ve sosyalizme kinini kustu. Gazetelerde yazıldığına göre «Komünistler bu kış ihtilal yapacak» diyerekten ortalığı karıştırmaya kalktı. Ve sözümona demokrasiyi korumak için «tedbir» olarak da, bundan yıllarca önce Endonezya'da yer alan olaylardan söz etti.

Endonezya'da ne olmuştu? Sömürü ve zulme karşı halk muhalefetinin kabardığı bir dönemde birkaç generalin başını çektiği kana susamış gerici güçler darbe yaparak rejimi değiştirmişlerdi. Yerine, «disiplinli» sağ bir yönetim getirmişler ve birkaç hafta içinde tam bir milyon sosyalist, demokrat ve ilericiyi hunharca boğazlamışlardı.

İşte asırlık Bayar'ın «Aydınlar» Ocağında kendisini dinleyen «demokrasi aşığı» kişilere Türkiye'nin yakın geleceği hakkında çizdiği tablo, verdiği müjde!

Ne ki, orda onu dinleyenler de, onları arkadan destekleyip besleyenler de, bu manzarada kendi geleceklerinin teminatını görüyorlar. Bu ülkeyi ilelebet bir avuç azınlık adına bir soygun ve zulüm diyarı olarak tutmanın bahasını biçiyorlar.

Asırlık Bayar da, uğursuz baykuş misali, onların gönüllü sözcülüğünü yapıyor. Türkiye'de kapitalizmin geçmiş günahlarını sırtında taşıya taşıya geldiği yerde, kapitalizmin geleceği adına işlenecek yeni günahlara çağrı çıkarıyor!

● FAŞİST TEDHİŞ DEVAM EDİYOR

Yeni Kurban: KARAFAKİOĞLU

Orhan Yavuz'ların, Doğan Özlerin, Server Tanilli'lerin, Bedrettin Cömert'lerin ve daha nice bilim ve kültür alanında ünlü ünsüz ilericilerin katilleri kendilerine yeni bir kurban seçtiler. Geçtiğimiz hafta sonu İTÜ Elektrik Fakültesi Dekanı Prof. Bedri Karafakioğlu'nu öldürdüler.

Gerici sağ basının ve faşistlerin düşman oldukları okullardan biri olan İTÜ'nün ilerici öğrenci ve öğretim üyelerine yapılan baskı ve saldırılar MC dönemlerinden beri devam ediyordu.

Faşistler, bedava sınıf geçmek dahil, kendi zorbalıklarını İTÜ'de sürdüremeyeceklerini anlayınca okulun ilerici yöneticilerine suikast girişimlerine yönelmişlerdir.

Faşist çetelerin saldırı ve cinayet planları, MC dönemlerinde Demirel-Türkeş politikası olarak sürmüştü. Bugün aynı politika «anarşi durmuyor» politikası olarak sürdürülüyor.

Carter Dünyayı Nötronla Tehdit Ediyor

ABD Başkanı Nötron Bombasına Dönüştürülebilir Savaş Başlığı Yapılmasını Emretti

ABD Başkanı Carter emperyalizmin bütün insanlığı tehdit eden savaş gücünün arttırılması yolunda yeni bir adım atmıştır. Carter, ABD güdümlü mermilerinin gerektiğinde atom bombası yerine nötron bombası taşıyacak başlıklarla techiz edilebilir hâle getirilmelerini emretmiştir.

Şimdiden Avrupa'da depolanmış NATO güdümlü mermilerinde başlıklar değiştirilmeye başlanmıştır.

Carter'in bu yeni girişimi, emperyalizmin gözükara savaş çığırtkanlığının yeni bir kanıtıdır. Ötedenberi «İnsan Hakları» yaygarasıyla sosyalizme ve sosyalist ülkelere saldıran emperyalizm, insanlık düşmanı yüzünü böylece bir kere daha açığa vurmakta, köşeye sıkıştıkça nasıl kudurganlaştığını göstermektedir.

Nötron bombası binalara zarar vermeden tüm canlıları öldürüyor

Fiyat Artışlarında Türkiye En Önde Gidiyor

YETSİN BU PAHALILIK!

● SON BİR YILDA HAYAT YÜZDE 70 PAHALANDI

Türkiye'nin de üyesi olduğu Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Teşkilâtı tarafından yayınlanan bir rapora göre, teşkilâta dahil 24 ülke içerisinde Türkiye fiyat artışlarında başı çekmektedir. Son bir yılda Türkiye'de fiyatlar yüzde 70 artmıştır. Aynı dönemde İsviçre'de bu oran yüzde 1,2, İsveç'de yüzde 8,3, Danimarka'da yüzde 9,5'tir.

Dünya ülkeleri arasında Türkiye'ye böylesi bir «rekor» kırdıranlara helâl olsun! Büyük şehirlerin sokaklarında bir buçuk, iki milyon liralık Mersedeslerden geçilmiyor. Kuru fasulyenin kilosu 70 lira!

«Ekonomiyi darboğazlardan kurtarmaya» çalışan hükümetin kime çalıştığı ortada. Halkın boğazı sıkıldıkça parababalarının ve aracı-vurguncu takımının eli bolarıyor. Ekonomi sözüm ona «darboğazdan kurtuluyor.» Zamlar birbirini kovalayıp hayat 9 ayda yüzde 70 pahalanınca da buna parababalarının adamları ekonomi alanında hükümetin «başarısı» diyorlar!

MEMUR MAAŞLARI ARTTI MI?

Hükümet yetki tasarısına dayanıp memur maaşlarını artırma kararı aldı. Memurlar 300-800 lira daha fazla para alacaklar.

Ama asıl önemli olan, artan hayat pahalılığı karşısında ne kadar daha fazla harcayacakları. Son bir ay içinde petrole zam, şekere zam, ilâca, oduna zam! Bunlara bağlı olarak yiyecek ve giyecek mallarına zam! Bütün bu zamları, memur maaşlarındaki 300-800 liralık artış nasıl karşılayacak?

Bu kadar gürültüyle çıkarılan yetki kanunu yoksa dar gelirli çalışanları daha da yoksullaştırma yetkisi mi veriyor hükümete?

Memurlar gerçek çözümü, maaşlarındaki üçibeş kuruşluk artışlarda görmüyorlar. Onlar daha iyi yaşamanın şartlarını sendika hakkında görüyorlar, vergi adaletinde görüyorlar, Meyak kesintilerinin geri verilmesinde görüyorlar. Çalışanların çıkarlarına yüz çeviren hükümet, memur kitlesini üç-beş kuruş zamla aldatacağını zannediyorsa kendisi aldanıyor.

İŞÇİ SAĞLIĞI KONGRESİ TOPLANDI

● KONGREYE SUNULAN RAPORDAN:
1977 YILINDA
200 BİN İŞ KAZASI OLDU
1309 İŞÇİ ÖLDÜ
3456 İŞÇİ SAKAT KALDI

(Yazısı 4. Sayfada)

Savunma Bakanı: «Sovyetlerle Karşılıklı Kuvvet İndirimine Hazırız»

SAVUNMA BAKANI IŞIK, KUVVET İNDİRİMİNİN BÜTÜN BÖLGELERE YAYILMASI GEREKTİĞİ GÖRÜSÜNDE

NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısı için Brüksel'e giden Savunma Bakanı Hasan Esat Işık, Orta Avrupa'da sosyalist ülkelerle, kapitalist ülkelerin silâhlı kuvvetlerinde karşılıklı olarak indirim yapmak için sürdürdükleri görüşmeler konusunda şunları söylemiştir:

««Eğer karşılıklı kuvvet indirimi sadece Orta Avrupa'da tatbik edilirse bu yanlış olur. Karşılıklı kuvvet indiriminin NATO'nun bütün bölgelerine genişletilmesi gerekir...»

Türkiye'nin Sovyetler Birliği'yle karşılıklı olarak kuvvet indirimi yapmaya hazır olduğunu da belirten Işık, bu sözleriyle barış ve uluslararası ilişkilerde yumuşamaya hizmet edecek gerçekçi bir politikayı dile getirmiştir.

Ancak, Türkiye'nin emperyalizme ekonomik, siyasi ve askeri bağımlığını «zorunlu» gören ve bu görüşü başka politikalarına da açıkça yansıyan CHP ağırlıklı hükümetin genel tutumuyla böyle bir politikanın nasıl bağdaşacağı ve ne ölçüde somut hedeflere yönelebileceği ayrı bir konudur.

Sosyalist Ülkeden Bir Papaz Papa Seçildi

● POLONYALI OLAN YENİ PAPA BİR İŞÇİ COCUĞU

Katolik Kilisesinin ve Vatikan Devletinin başına Polonyalı bir papaz getirildi. Yeni Papa'nın adı Karol Wojtyla. Kendisine Papa adı olarak Jan Pol II adını aldı. İkinci Jan Pol'un Papa olmasıyla 450 yıldanberi ilk defa Papalık tahtına İtalyan asıllı olmayan birisi çıkıyor. Bundan önceki Papa, Papalık tahtında daha iki ay oturmadan ölmüştü.

Yeni Papa Sosyalist bir ülkeden gelmedir ve bir işçinin oğludur. İkinci Dünya Savaşında Nazi ordularına karşı Polonyalı yurtseverlerle birlikte savaştığı için faşistlerce hapse atılmıştır. Daha sonra Polonya faşizmin sultasından kurtulup işçi sınıfı iktidarı kurulunca da sosyalist yöneticilerle iyi ilişkiler sürdürmüştür. Barıştan ve demokrasiden yana fikirleri savunan bir din adamı olarak tanındığı belirtilmektedir.

Temenni edilir ki, yeni Papa kendisini emperyalizmin barış düşmanı çabalarından uzak tutsun, silahsızlanmadan ve uluslararası ilişkilerde yumuşamadan yana bir politika izlesin.

Ulusal Gelirin Çoğunu Kimler Yiyor?

DENGESİZ DAĞILIM EKONOMİK DÜZENİN SONUCUDUR

NÜFUSUN YÜZDE 10'UNU OLUSTURAN SERMAYE SAHİPLERI ULUSAL GELİRİN YÜZDE 35'İNİ ALIYOR

Hazırlanması bir yıl geciken dördüncü Beş Yıllık Plânda, ulusal gelirin çeşitli sınıflar ve toplumsal guruplar arasında nasıl paylaşıldığı rakamlarla açıklanmış. Bu rakamların güvenilir olmadığı biliniyor ama, devletin resmi açıklamasından bile anlaşılıyor ki, Türkiye'de ulusal gelirden aslan payını, emekçileri çalıştıran azınlık almaktadır.

Plânda belirtildiğine göre, nüfusun yüzde 10'u olan sermayedarlar ve tüccarlar, gelirin yüzde 35'ini alıyorlar. Buna mukabil emekçiler nüfusun yüzde 35'ini oluşturdukları ve herşeyi üretten onlar oldukları halde, ulusal gelirden aldıkları pay yüzde 32'yi geçmiyor.

Öbür yandan, plândaki rakamlar gösteriyor ki, köylülerin gelirleri daha da düşük. Toplam aile sayısının yüzde 44'ünü oluşturan köylüler ulusal gelirin yüzde 41'ini alırken, küçük esnaf ve sanatkârlar da nüfus içinde yüzde 15 olmalarına karşılık aldıkları pay yüzde 14.

Emekçilerin gelir düzeyleri niçin bu kadar düşük?

Plânda bu sorunun cevabı, hayat pahalılığında, vergi düzeninde aranmış.

Ulusal gelirdeki adaletsiz bölüşümün tek nedeni vardır. O da, sömürü ve zulûm düzeni olan kapitalizmden başka bir şey değildir.

Ücretlerde En Çok Kesinti Türkiye'de

● VERGİ, SOSYAL SİGORTA, vb. KESİNTİLERİ ORANI YÜZDE 51'İN ÜZERİNDE

Yıllık Odeme Toplamı (Bin TL.) Kesintiler	(200) %
Avusturalya	18
Kanada	23
Fransa	10
Batı Almanya	26
İrlanda	22
Japonya	17
İsveç	31
A.B.D.	23
İngiltere	22
Dokuz Ülkenin Ortalaması	21.5
Türkiye	51.1
Türkiye'de Aylık Net Ücret (Bin TL.)	(8)

Ücretli gelirlerinden yapılan kesintilerin en yüksek orana ulaştığı ülkenin Türkiye olduğu anlaşılmıştır. Türkiye'de yılda 200 bin lira ücret alan bir ücretliden gelirinin yüzde 51,1'i kesilmekte, eline ayda 8 bin lira geçmektedir. Belli başlı kapitalist dokuz ülkenin hiç birinde ise bu oran yüzde 31'i geçmemektedir. •

Ücretlilerden bu kadar çok kesinti yapılan Türkiye'de «serbest» çalışan sermaye sahipleri, tüccar ve vurguncu takımı ise vergi kaçırmanın «türlü çeşitli» yollarını uyguluyor, her yıl milyarları vurup yine de «zarar» göstererek vergi ödemekten kurtuluyorlar. Üstüne üstlük, sanayici ve işadamları çeşitli vesilelerle «vergi iadesi» adı altında ücretlilerin sırtından ödüllendiriliyorlar.

Bu da gösteriyor ki Türkiye'de değil ayda iki bin beş yüz, üç bin lirayla kalabalık ailelerini geçindirmeye çabalayan işçiler, yılda 200 bin lira brüt ücret alan, «orta halli» sayılabilecek ücretliler dahi parababalarının açgözlü saldırısı altında ezilmektedirler.

Ölümünün 68. Yıldönümünde

LEV TOLSTOY

Büyük Rus yazarı Tolstoy ölümünün 68. yılında anılıyor.

Rus toplumunun 1850 sonrası gelişmesini ve çöken toprak düzeninin insanlar üzerindeki etkilerini çok büyük bir ustalıkla yazabilen Lev Tolstoy her zaman yeniden ve gelişmeden yana olmuştur. Tolstoy, insanların kurtuluşu için toprak köleliği zincirlerinin kırılması gerektiğini anlamıştı. Ama o, eskiyen düzenin yerine konulacak olan düzenin ne olduğunu görmekten çok, iyilik, doğruluk gibi meziyetlere değer veriyor, gerçek kurtuluşu bunlarda görüyordu.

Tolstoy Çarlık Rusya'sının soylu ailelerinden birine mensuptu. Yani o, yıkılışını kaçınılmaz gördüğü düzenin nimetlerinden en fazla yararlananlardan biriydi. Bu, onun, tarihin dönen tekerleğinden yana olduğunu gösterir. Yüzyılların yerleştirdiği ve yıkılmaz gibi görünen toprak ağalığı Rusya'da sarsıldıkça, yoksul köylü ayaklanmaları ülkenin dört bir yanını sardıkça, eskiyen düzenin gürültülü yıkılışına karşılık, yeni düzenin, Çarlık despotizmini yerle bir edecek sosyalizmin müstakbel güçleri de gün yüzüne çıkıyordu. Tolstoy, yıkılanların korkusuyla alay ederken, kurtulanların sevincine katılır ve onların haklılığını dile getirir.

Rus burjuvaları Tolstoy'u kendilerinden sandılar. Ama kötülükleri ve çekilen acıları olağanüstü güzellikte anlattığı için ona sahip çıkmadılar. Aslında Tolstoy ona burjuvaların değil, emekçilerin biçtiği değere layık bir yazardır. Ülkemizde pek bilinen «Harp ve Sulh» romanında, tek tek insanların tarihi gelişme içindeki yerlerini, sevinç ve bunalımlarını üstün bir yetenekle birleştiren ve yansıtan Tolstoy'a, gelişmenin nereye varacağını kestiremediği için anarşistler de sahip çıkmak isterler. Halbuki işçiler ve emekçiler Tolstoy'u tarih içindeki yerine oturturlar. Çünkü Tolstoy gerçekten de üstün sezgisini ve zekasını, emekçilerin özgürlüğüne açılan bir dünyayı anlatmak için kullanmış büyük bir yazardır.

Gerçeğe mektup

HAREKETLE BEREKET

«Dinle, sana bir nasihat;
Nerede hareket varsa, ordadır bereket.
Gireceğin her işte aman buna dikkat et!»

Bu ne makina gürültüsü, dişli çark uğultusu?
Bu ne karmaşık düzen, nasıl insan bulgusu?
Her tarafta makinalar gürül gürül çalışır,
İnsanlar biteviye hiç durmadan koşuşur.

İşte girmişti hareketli bir işe,
Bereket de nasılsa gelirdi bu gidişle,
Senelerce çalıştı, bütün gün uğraşarak,
Verdikleri her birşey, hepsi yarım yamalak.

Hareketi bulmuştu, fakat bereket yoktu.
Bütün geceler uyudu, gördükleri hep düştü.
Fakat bir gün uyandı, gerçekleri anladı.
Uykudaki günlerine, içiniçin hep yandı.

Sonunda bir gerçeği çok iyi anlamıştı:
Hareketin yerini SOSYALİZM almıştı.

Adnan Moran — Eskişehir

İstanbul'da Odunun Fiyatı Ateş Pahası

İstanbul'da yoksul halkın parça buçuk alıp kullanmak zorunda olduğu yakacak odunun fiyatına yine büyük bir zam yapıldı. Odunun çekisi 290 liradan 390 liraya çıkarıldı. Böylece odun fiyatı bir defada ton başına 400 lira birden artmış oluyor.

Bir ailenin bütün bir kış boyunca yakmak zorunda olduğu odun miktarı gözönünde tutulacak olursa halkın ne büyük bir soyguna uğradığı iyi anlaşılır. Yakacak parasına sadece başını almış giden ev kiralarını ekleyin, bakın bakalım o zaman bir ailenin kışı donmadan geçirebilmesi için ne kadar asgari gelire ihtiyacı var!

Halka hizmetle yükümlü belediye, halkın oylarıyla başa geçtigi halde, ulaşımdan yakacağa kadar herşeyin fiyatını durmadan arttırmakla kime hizmet ediyor? İstanbul halkı bu kış çoluğunu çocuğunu ısıtmaya odun yetiştirmek için çırpındıkça bunu daha iyi anlayacak!

1979 ÇOCUK YILI YAKLAŞIRKEN

NEDEN ULUSLARARASI ÇOCUK YILI?

Çünkü tüm çoçukların özel gereksinimleri var — ama bunlar çoğu zaman karşılanmıyor.

Çünkü çocuklar geleceğimizdir ve bizim en değerli kaynağımızdır. Yarının dünyasının niteliğini —hattâ varlığını sürdürmesini— çocukların bugünkü refah, güvenlik ve gelişmesi belirleyecektir.

Çünkü çocuklar tamamen büyüklere bağımlıdır — ve onlara verebileceğimizin en iyisini vermeliyiz.

ULUSLARARASI ÇOCUK YILI NEDİR?

Çocuklara yönelmek ve onları gereken yere — dünya çapında ilginin odak noktasına — koymak için bir fırsattır.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi'nin 20. yıldönümü; onun ilkelerini yeniden hatırlama ve bu ilkeleri uygulamak için çabalarımızı yoğunlaştırmanın zamanıdır.

Birleşmiş Milletler'in tüm üyeleri tarafından desteklenen, dünyanın her yerinde çocukların hayatını iyileştirmek için kalıcı bir hareket yılıdır.

BEN NE YAPABİLİRİM?

Çevrenize bakın. Dinleyin. Öğrenin. Harekete geçin.

Çevrenizdeki, kasabanızdaki, ülkenizdeki ve dünyadaki çocukların temel gereksinimleri nelerdir?

Başlıca ilgilendiğiniz konular, özel becerileriniz, fırsatlarınız nelerdir?

Dostlarınıza, komşularınıza Uluslararası Çocuk Yılı'nı anlatın. Tartışma açın. Yazarlara yazın, yasa koyucuları çocukların ve çocuk haklarının savunulması için etkileyin. Ülkenizde ve dışarıdaki çocukların daha iyi bakımı için maddi olanaklar bulunmasına yardım edin. Zamanınızı ve yeteneklerinizi ayırın.

İlgilenin. Ve katılın.

(Birleşmiş Milletler Uluslararası Çocuk Yılı Yayınları)

Hazırlayanlar: Ali EKİNCİ, Alim ÇOPUROĞLU, Asuman KAYABAS

GERÇEK'in RÖPORTAJ DİZİSİ

Ankara Gecekondularında Yaşanan Gerçekler

Kırdan Göçenler Anlatıyor (1)

Bu sayımızda yeni bir röportaj dizisi yayımlamaya başlıyoruz. Konu: Kırdan Kente göç olgusu. Bu olguyu Türkiye'nin başkenti Ankara'dan somut örneklerle, kırdan göçenlerin anlattıklarından da yararlanarak, çeşitli yönleriyle irdelemeye çalışacağız.

Bir mahalle görünüyor uzaklardan. Büyüklüğü görünüşünden pek kestirilemiyor. Bıraktığı ilk izlenim köye benzeyen büyükçe bir mahalle. Her yanda yoksulluğu simgeleyen tek katlı köhne yapılar. Yapı demeye bile dili varmıyor insanın. İnsanoğlunun uzayı bile denetimi altına almaya çalıştığı bir çağda bu mahallenin yoksul görünümü insanlık adına ibretverici.

Evet, burası Ankara'nın gecekondu bölgelerinden biri. Yani Başkentin göbeğinde bir yer. Politika kulislerinin had düzeye ulaştığı kentte bir mahalle. İçki ve kumar masalarında emekçilerin alın terinin yabancılara peşkeş çekildiği kentte. Nasıl bir düzenimiz, nasıl bir devletimiz, nasıl politikacılarımız, nasıl yöneticilerimiz olduğunu gösteren canlı bir kanıt Ankara'nın gecekonduları. Milyonluk kentin % 70'ini oluşturan gecekondular azınlığın lüks konutlarının yanlarında yayılmış.

Her türlü hastalık bu bölgelerde ortaya çıkıyor. Ortaya çıkıyor diyoruz ama aslında hiç yok olmuyor demek daha doğru olmalı. Kolera deseniz bu bölgelerde, sıtma, verem deseniz yine hep bu bölgelerde bulunur. Bir yığın insan can verir bu semtlerde, sağlığın ne olduğunu bilmeden. Kadınları doğum yapmaya görsün, ya sırtında hastahaneye taşıyacaktır kadını, ya da ölümle burun buruna gelecektir kadın. Kısacası, kent içinde kentli olmanın olanaklarından yararlanamıyanlar yaşar bu gecekondularda.

BIR GECEKONDU BÖLGESİ — NÜFUSU: YÜZ BİN

İşte güneşli bir bahar günü o acıklı, kahırlı yaşam öykülerini bizzat yaşayanlardan dinlemek için dolaşıyoruz gecekonduları. Hem de 1 Eylül'de, Dünya Barış Gününün kutlandığı günde Başkentin çevresinde gecekondulara konuk oluyoruz. Barış düşmanlarının evinden, yurdundan, ocağından koparıp gurbet ellere fırlattığı emekçilerle birlikteyiz. Bahar aylarında yeşilin burcu burcu koktuğu bir yerde, toz, toprak çamur içinde yüzen, yolu, suyu, otobüsü olmayan, nüfusu 100.000'e yaklaşan bir gecekondu bölgesindeyiz.

İnsanlar var burada, çalışmaktan elleri kabar kabar olan. Yüzü gerçek yaşının iki katını gösteren çizgilerle dolu insanlar. İşine yetişmek için sabahın köründe uyanan, toz toprak içinde yürüyerek ana yola zor ulaşabilen insanlar. İşine beş dadika geç gittiğinde bir ton azar işiten insanlar.

Niye mi buradayız?
Ne mi arıyoruz bu insanların arasında?

Bazı sorunları yerinde görmek, konuları gerçek sahiplerinden öğrenmek için başladık bu bölgelerde gezmeye. İstedik ki, köyünden kopup kente yeni gelen insanlarımız ayaklarının tozunu silmeden nasıl sömürü çarkının içide kayboluyorlar, nasıl sömürülüp eziliyorlar, örnekleriyle saptayalım. Büyük kent merkezlerini altın yumurtlayan tavuk sanarak gelenlerin nasıl hayal kırıklığına uğradıklarını, nasıl yersiz yurtsuz kaldıklarını, gecekondu patronlarının zulmünden nasıl perişan olduklarını görüp sergileyelim istedik. Ve sorunları, maddi ve manevi, tüm çıplaklığıyla ortaya serdikten sonra, kısa ve uzun vadede gecekondu bölgelerinde yaşayanlar için olsun, köyden göçmeye hazırlananlar için olsun, örgütlenme ve hedefler doğrultusunda neler yapılabilir, onları tartışmaya açmak istedik. Bu amaçla yola çıktık.

İKİ AYRI ALEM

Kapitalist düzenin doğal bir ürünü olan plansız kentleşme bugün başta Ankara olmak üzere bütün büyük kentlerimizin en önemli sorunu olmuştur. Diğer yandan barınma sorununun çözümünde tek başına kalan kırdan göçenlerimiz kurtuluşu gecekonduda bulmuşlardır. Her seçim döneminde oy aracı olan gecekondularda.

Bu bölgelerde oturanların nüfusu yüz binleri aşıyor. Kentin bir yanında lüks içinde yaşayanlar, kışlık lüks dairelerinin yanısıra sıcak yaz günleri için deniz kenarında bir yazlık villa yapma çabaları içindeyken, onların hemen yanıbaşında kışın evine nasıl ulaşacağını düşünen insanlar, evine su taşımak için yüzlerce metrelik yamacı tırmananlar. Yanyana yaşayan iki ayrı insan grubu. Biri yasal tapulu evlerinde, diğeri kaçak yapılmış gecekondularda yaşayan insanlar.

Neden bütün bunlar?

Onlar mı çok zeki ya da çalışkan, yoksa gecekondularda oturan emekçi halkımız mı aptal ya da çok tembel?

Sadece seçim döneminde hatırlanan ve çok değerli olduğu belirtilen, hele de ülkede nüfusu milyonları aşan gecekondu halkına bu çileyi reva gören kimler?

Bir dünyada iki ayrı âlemde yaşıyoruz: bir yanda ezenler, öte yanda ezilenler. Bir yanda bir avuç parababasının yönetimde olduğu düzen, öte yanda toplumun % 95'ini oluşturan emekçilerin iktidarda oldukları düzen. İşte yazımızda yer yer bu iki aleme de değineceğiz.

Göç olgusunun görünürde iki nedeni vardır, birincisi köyün iticiliği, ikincisi kentin çekiciliği. Ama köy neden iter ve kent neden çeker? Asıl sorun budur ve bunu çözmek sorunluluğu vardır. Gecekondu bölgelerini gezerken tanıştığımız insanlar Türkiye'nin dört bir yanından kopup gelmişler. Kiminin köydeki toprağı yetmemiş geçimini sağlamaya, kimi tarımda makinalaşma sonucu işsiz kalmış. Bir diğer kısmı ise gençliğin de arttırdığı cesaret ve atılganlıkla kent yaşamına özenip gelmiş. Askerlik ve benzeri vesilelerle kısa süre gördüğü kent yaşamı imrendirmiş onları, köydeki güç koşullar da eklenince kentte yaşamın çok daha kolay olduğunu sanarak, ver elini, demişler, kent.

DÜNYA DEĞİŞMESİN MÜMKÜN MÜ?

Kırdan kente göç olgusu bu kadar önemli boyutlara ulaşmışken ya ülkeyi yönetenler nasıl tavır almaktalar bu konuda? Gecekondular büyük kentlerin dört bir yanına yayılmışken kamunun temel politikası nedir? İçinde yaşadığımız düzende neden bu sorunun çözülmesi için bir çaba sarfedilmez? Sarfedilemez, çünkü amaç köylünün uyanmasını ve devrimci mücadelede yerini almasını engellemektir. Ama mümkün mü bu? Değişmeyecek sanılan dünya, böyle sananların suratına nasıl değiştiğini göstermek için çarpmayacak mı? Yazımızda yeri geldikçe örnekleriyle göreceğiz.

Politikacıların konuya yaklaşımı böyle oladursun, bu sorunların toplumun önemli bir kısmında tartışıldığı da kesin. O nedenle, bu yazı dizisinin bu tartışmalara yararlı olcağına inanarak, başladık kırdan kente göçenlerle konuşmaya.

Haftaya: İlk Durak - Ankara'da BOĞAZİÇİ Mahallesi, Sivas'ın Söğütlü Köyü'nden Kamber Dayının Anlattıkları

DÜNYA SÖMÜRÜYE VURA VURA DÖNÜYOR

Savunma Bakanı Alman Silahlarının Peşinde

- TÜRKİYE ALMAN ORDUSUNUN «ARAÇ-GEREÇ KADROSU» DIŞINA ÇIKARILAN SİLAHLARINA TALİP
- IŞIK, 100 MİLYON MARKLIK YARDIMIN YETERSİZLİĞİNDEN YAKINDI

Federal Almanya Savunma Bakanıyla görüşmeler yapmak üzere Bonn'a giden Hasan Esat Işık burada verdiği demeçte «Şimdiye kadar Federal Almanya'nın Türkiye'ye yaptığı yıllık 100 milyon marklık yardımın artık satın alma gücünden çok şeyler yitirdiğini» belirterek yardımın artması gerektiğini savunmuştur. Işık «müttefiklerin» Türkiye'nin değerini bildiklerini ama tam değerini veremediklerini de sözlerine eklemiştir.

Böylece Savunma Bakanı Türkiye'nin değerinin yüz milyon mark'tan fazla olduğunu, mesela en az iki yüz milyon mark edeceğini anlatmak istiyor. Uluslararası ilişkilerde haysiyetli bir tavır iddiasıyla yola çıkan Halk Partisinin Savunma Bakanı kapitalizmin savunulmasında Türkiye egemen sınıflarına düşen rolün bedelini bir manav, bakkal pazarlığı meselesi haline getirmiş olmaktadır.

Yapılan görüşmeler sonucunda F. Alman ordusunun kadro dışı bıraktığı silahlara, yani modası geçmiş eski tip askeri malzemeye Türkiye'nin talip olduğu ve Almanya'nın da bu isteği olumlu karşıladığı anlaşılmaktadır. Ancak silah siparişi vermek için Türkiye'nin parası yoktur. Şimdi Alman silah tüccarlarını memnun edecek bir çözüm bulunacaktır. Alman hükümeti Türkiye hükümetine borç verecek, Türkiye Alman silah tacirlerine alacağı silahların bedelini ödeyecek, sonra da faiziyle birlikte aldığı borcu Alman hükümetine iade edecektir.

Acaba Emperyalizmin koltuğu altında «haysiyetli bir dış politika» yürütmenin imkansız olduğu ne zaman anlaşılacaktır?

İSPANYA, POLİSARYO ÖRGÜTÜNÜ TANIDI

İspanya'da iktidardaki Demokratik Merkez Birliği ile Batı Sahranın bağımsızlığı için mücadele eden Polisaryo Cephesi temsilcileri 11-12 Ekim günlerinde Madrit'te biraraya geldiler.

Toplantı sonucunda yayınlanan bildiride Polisaryo Cephesi «Sahra halkının tek ve meşru temsilcisi» olarak tanımlanmıştır. Böylece eski bir İspanyol sömürgesiyken Fas ile Moritanya arasında bölüştürülen Batı Sahra'nın bağımsızlığı için mücadele eden Polisaryo cephesi uluslararası planda önemli bir adım atmıştır.

Genel Grev Sırasında 16 Kişi Öldürüldü

Askeri Hükümet Bile Şah'ı Kurtaramaz

Şah Kitle Hareketlerini Bastırmak İçin Askeri Bir Hükümet Kurmayı Düşünüyor

İran'da Şah rejimi tüm gayretlerine ve baskılarına rağmen kitle gösterilerini ve genel direnişi kıramamaktadır. Rejime karşı muhalefet öylesine geniş boyutlara ulaşmıştır ki hükümetin resmi yayın organı Kayhan gazetesi bile gazetecilerin ve basın işçilerinin grevi nedeniyle çıkamamaktadır. Şu anda altmış bin kamu görevlisi genel grev halinde bulunmaktadır. Üniversiteler boykottadır. Abadan'da da binlerce petrol işçisi greve başlamıştır.

Eylül ayı başında kitle gösterilerinde öldürülenlerin anılması için Ulusal Cephe olayın kırkıncı gününde halkı genel greve çağırmıştır. Başka işçiler olmak üzere, kamu personeli, hastahane, okul, posta emekçileri bu çağrıya uymuştur. 18 Ekim'de yapılan kitle gösterilerinde askeri birlikler halka ateş açmış ve onaltı kişiyi öldürmüşlerdir.

Şah'ın yerini oğluna terketmesiyle olayların önüne geçilebileceği düşüncesi İran egemen sınıfları içinde de yaygınlaşmaya başlamıştır. Ancak gerek Ulusal Cephe gerekse de dinsel çevrelerin lideri Humeyni, Pehlevi hanedanı yıkılmadan İran'da hiçbir sorunun çözülemeyeceğini net bir şekilde açıklamışlardır.

Ajansların bildirdiğine göre müstebit Şah şimdi de son çare olarak askeri bir hükümet kurmak istemektedir. Ancak Şah'ın ayakta kalabilme hayallerinin son tutamak noktası olan askeri hükümeti bile İran halkının mücadele azmini kıramıyacaktır. Çünkü İran halkı dünyanın en zalim rejimine, en zalim polis örgütü olan SAVAK'a ve şu andan onbir kentte süren sıkıyönetime karşı başkaldıran bir halktır. Şah ve İranlı egemenler bu başkaldırmayı ezebilecek daha sert bir yönetim şeklini bulmayı beceremeyeceklerdir.

Amerika Lübnan'a Müdahale Etmeye Hazırlanıyor

- AMERİKAN DENİZ PİYADELERİ KIBRIS'TAKİ İNGİLİZ ÜSLERİNE İNDİRİLDİ

Lübnan'da ve özellikle başkent Beyrut'ta sağcı hristiyanlarla Arap barış gücündeki Suriye askeri birlikleri arasındaki gerginlik devam etmektedir. Diğer taraftan Beyrut'un batı kesimi tamamen solcu müslümanların ve Filistinlilerin kontroluna geçmiştir. Şehrin doğu kesimindeki hristiyanlar ise Suriye'nin ablukası altındadırlar.

Hristiyanların Lübnan'daki güçlerinin kırılmasından endişe eden İsrail'in askeri bir müdahaleye kalkışmasından kuşkulanıldığı bir sırada Amerikan deniz piyadeleri Almanya'daki üslerinden Kıbrıs'a gelmişlerdir. Kıbrıs'taki arap elçilikleri bu askerlerin gerektiğinde Lübnan'a müdahale için kullanılmak üzere buraya getirildiklerini belirtmişlerdir.

Hristiyanların ülkeyi bölüp emperyalizmle işbirliği içinde ayrı bir devlet kurma planları Suriye'nin müdahalesi sonucunda suya düşünce emperyalizmin yeni planlarla bölünmeyi zorlaması beklenebilir. Arap ülkeleri arasındaki dayanışma ve birliğin Mısır tarafından dağıtılması böyle bir müdahaleye elverişli ortam hazırlamıştır. Bir İsrail müdahalesi ne de olsa Arap ulusundan olan hristiyanları Arap âlemine karşı güç durumda bırakacağı için Amerikan müdahalesinin özlenmesi normaldir. Ancak böyle bir müdahale gene de pek kolay değildir. Gerek sosyalist sistemin etkinliği, gerekse dünya kamuoyunun göstereceği tepki emperyalizmi müdahale planlarını uygulamaktan alıkoyabilir.

Irkçılık Parayla Ayakta Duramaz

Rodezya Başbakanı Ian Simith ırkçı zulûm düzenine emperyalist kapılarda destek ararken paralı askerlerden oluşan 20 bin kişilik ordusu, yerli siyah halk üzerindeki terör ve katliamlarını sürdürüyor. Artık suyu kaynamaya başlıyan Rodezya ırkçı rejimini ABD emperyalizmi de savunamaz oldu. Irkçı rejim kendisini parayla ayakta tutacağını sanıyor ve bunun için aylıklı askerlerden oluşan ordu besliyor.

Bu orduda kadınlar da var. Onlar, «hem para kazanıyoruz, hem de eğleniyoruz», diyorlar. Para kazanmak ve eğlenmek için caniler ordusuna katılmak yolunu seçen bu kadınlar, paralı askerlerin âkibetlerini bilmiyecek kadar ırkçılıkla beyinleri yıkanmış zavallılardır.

Çünkü Rodezya kurtuluş güçleri ve tüm siyah halk, bu paralı caniler ordusunu, Angola'da olduğu gibi yargılamaya hazırlanıyor ve bunun için savaşıyor.

Siyah insanların kanları üzerinde dans edip eğlenen ve para kazanan bu gâfillerin bütün çabaları ırkçılığı kurtarmaya yetmiyecektir.

Pakistan'daki Gerici Rejim Butto'yu Katletmeye Hazırlanıyor

- TEMYİZ MAHKEMESİNİN İDAM HÜKMÜNÜ ONAYLAMASI BEKLENİYOR
- HÜKÜMET BUTTO TARAFTARLARINI TUTUKLAMAYI HIZLANDIRDI

Bir askeri darbeyle yönetime gelen general Ziya Ül Hak yönetimindeki gerici cunta eski Başbakan ve demokrat siyaset adamı Zülfikâr Ali Butto'yu önümüzdeki günlerde katletmenin hazırlıkları içindedir.

Gerici-faşist Ziya Ül Hak yönetimi sahte tanıklar ve emir kulu mahkemeler kullanarak Butto'yu ölüme mahkûm ettirmişti. Butto'nun kararı temyiz etmesi üzerine Pakistan Temyiz Mahkemesi davayı görüşmeye başladı. Mahkeme Ekim ayı sonunda karar verecek. Cuntacılar mahkemenin vereceği kararı önceden biliyorlar. Mahkeme idam hükmünü onaylayacak. O zaman ülkede çıkacak karışıklıkları şimdiden önlemek isteyen Cunta önde gelen Butto taraftarlarını, Butto'nun akrabalarını tutukluyor, gazetelere sansür uyguluyor. Gazeteler satışa çıkmadan önce uygulanan sansür yüzünden rejim hiçbir şekilde eleştirilemiyor. Butto'nun lideri olduğu Pakistan Halk Partisinin gazeteleri de böylece susturulmuş oldu.

Pakistan halkının büyük kesimi Butto'nun hayatının kurtarılması gerektiğinin bilincinde. Hergün askerlerle çatışmayı göze alan kitleler gösteriler yapıyorlar. Butto'nun idama mahkum edilmesini protesto amacıyla şimdiye kadar altı kişi kendini yakarak intihar etti. Bunlardan ikisi gazeteci.

Butto'nun hayatının kurtarılması için sadece Pakistan halkı değil tüm insanlık mücadele etmelidir. Butto ile ve gerici cunta yönetimine muhalefet edenlerle dayanışma içinde olmak bir görevdir.

EĞİTİM KÖŞESİ

İşçi Sınıfının Birliği

Kapitalizm bir yandan işçi sınıfının sayısal olarak gelişip güçlenmesine yol açarken, öbür yandan işçiler arasında ayrılıklar yaratarak onların sınıf birliğini bozmayı ve sömürülerini böylece güvence altına almayı dener. Kapitalistlerin bu çabalarına, değişik işkollarında, farklı bölgelerde ve değişik şartlar altında, biçimi ve ölçüleri değişik sömürü biçimleri yardımcı olur. Birbirine benzemiyen şartlarda çalışan işçilerle değişik milliyetlere mensup işçiler arasına kapitalizmin ve kapitalistlerin soktukları ayrılıklar, ayrı ayrı sendikalar ve konfederasyonlarda örgütlenmeler işçilerin sınıf birliğine ve bu birlikten doğan yenilmez gücüne sekte vurur.

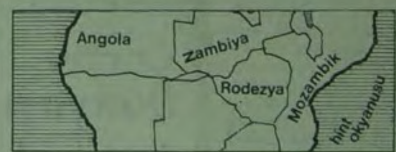
Sömürüye son verme yolunda etkin bir biçimde mücadele edebilmek için işçilerin sınıf birliğinin sağlanması şarttır. Bu, işçilerin ekonomik-demokratik ve siyasal çıkarları etrafında bir araya gelmeleri ve örgütsel bir birliğe ulaşmaları demektir.

Kurtuluşun sosyalizmde olduğunu ve sosyalizmin de ancak işçi sınıfının eseri olabileceğini bilenler, işçi sınıfının birliğine yüksek değer biçerler ve bu uğurda çaba harcarlar.

Ancak, işçiler, sınıf birliğini sağlamamış olsalar da, ortak çıkarlar için bir araya gelebilirler ve gelmelidirler. Aynı amaca varmak için kurulan güçbirlikleri ve ortak mücadele, sınıf birliğinin oluşturulmasına yardımcı olan etkenler olarak görülmelidir. Egemen sınıfların bütün sabotaj niyetlerini boşa çıkarmak ve ortak düşmana karşı değişik işçi örgütlerinin bir araya gelmesini sağlamak, başlıca görevimizdir. Ancak, bunu yaparken, işçi sınıfımızın ileri kesimlerinin ve devrimci sendikalarının izlediği yoldan asla vazgeçmemek gerekir.

Bu nedenledir ki, işçi sınıfının birliği ile güçbirliklerini birbirine karıştırmamak gerekir. Buna örnek olarak, DİSK ve TÜRK-İŞ'in faşist terör eylemlerine karşı ortak bir tutum almalarını gösterebiliriz. İki büyük işçi kuruluşunu bir araya getiren etken, işçilerin ve tüm emekçilerin can düşmanı olan faşizm tehlikesidir. Bu yakınlaşma, ilerici bir adımdır ve desteklenmelidir ama işçi sınıfının birliği olarak görülmemelidir. İşçi sınıfı içindeki ayrılıklardan yana olan ve sürekli olarak bu ayrılıkları derinleştirmeye çalışan ve bugün TÜRK-İŞ içinde yuvalanmış sarı ve gangster sendikaları tasfiye etmeden, işçi sınıfı saflarındaki bu burjuva uzantılarını etkisizleştirmeden, sınıfsal birlik için somut adımlar atmanın olanağı yoktur.

RODEZYA UÇAKLARI YİNE ZAMBİA'ya SALDIRDI

Irkçı Rodezya beyaz azınlık rejiminin askeri uçakları geçen hafta komşu Zambiya topraklarına yeniden yeniden saldırdılar. Hedef, Zambiya topraklarındaki Rodezya Yurtsever Cephesi üsleriydi. Saldırıda yüzden fazla Yurtsever Cephe savaşçısı can verdi.

Yurtsever Cephe sözcülerinin bildirdiklerine göre, saldırıya uğrayan üste yaralı ve hastalar barınmaktaydı.

Gözü dönmüş ırkçı beyazlar, bir komşu ülke topraklarına tecavüz etmeleri yetmezmiş gibi, uluslararası savaş adab ve kurallarını da hiçe sayıyorlar.

YURTSEVER CEPHE RODEZYA'DA IRKÇILIĞIN KALDIRILMASI KONFERANSINA KATILMAYACAK

Amerikan emperyalizmi Rodezya'da ırkçılığın sözde kaldırılması amacıyla bir konferans toplanmasını tezgahlamaya çalışmaktadır. Bu konferansa ırkçı beyazlar, onlarla işbirliğine taraftar olan «ılımlı» siyahlar ve Yurtsever Cephe'nin katılması istenmektedir.

Ancak Yurtsever Cephe İngiltere ve Amerika tarafından desteklenen bir konferansa katılmayacaklarını açıklamıştır. Yurtsever Cephe sözcüsü ancak bütün yetkilerin ve iktidarın Yurtsever Cepheye devredildiği bir konferansa katılabileceklerini açıklamıştır. Sözcü «Bizim katılabileceğimiz tek konferans Smith'in iktidarını Yurtsever Cepheye teslim ettiği bir konferans olabilir» demiştir.

Mısır-İsrail Görüşmeleri Sürerken Sedat Heyetine «Cömert Davranın» Dedi

- ANLAŞMANIN SEDAT'IN KUDÜS'E GİTTİĞİ TARİH OLAN 19 KASIM'IN YILDÖNÜMÜNDE İMZALANACAĞI SANILIYOR
- BAZI KONULARDA ANLAŞMAYA VARILDIĞI BİLDİRİLİYOR

Mısır ile İsrail arasında Washington'da başlatılan «barış» görüşmeleri sürmektedir. «Anlaşmanın imzalanmasını önleyecek hiç bir engeli kabul» etmediğini belirten Sedat görüşmeler sürerken kendi heyetine yolladığı bir mesajda «cömert olmalarını» istemiştir. Sedat böylece bir kere daha Arap halklarına ait olan hakların İsrail'e peşkeş çekilmesine razı olduğunu kanıtlamıştır.

Bir Amerikan dergisinin belirttiğine göre İsrail ile Mısır arasında bazı konularda anlaşmaya varılmıştır. Bu konular şunlardır:

- Sina'daki Mısır kuvvetlerinin Libya sınırına kaydırılması,
- İsrail - Mısır gizli servislerinin işbirliği yapması,
- Amerika'nın Orta Doğu'daki rolü konusunda fikir birliğine varılması,
- Mısır silahlı kuvvetlerinin yeni bir bünyeye kavuşturulması.

Görüldüğü gibi Sedat siyonizm ve emperyalizm ile tam bir işbirliği içindedir. Silahlarını Arap halklarının düşmanlarından bir başka Arap halkına çevirmektedir. Bunun için İsrail gizli servisleriyle işbirliği yapmaktan çekinmemektedir. Orta Doğu'daki Amerikan jandarmalığını meşrulaştırmaktadır. Ve bunların doğal bir sonucu olarak da silahlı kuvvetlerin bünyesini değiştirmeye razı olmaktadır. Artık silahlı kuvvetler bu utanç anlaşmasına başkaldırması muhtemel olan Mısır halkına ve komşu Arap halklarına karşı dövüşebilecek bir bünyeye kavşuturulmalı, silah sistemleri buna uygun hale getirilmelidir!

Asıl anlaşmanın Enver Sedat'ın Kudüs'ü ziyaretinin yıldönümü olan 19 Kasım'da imzalanması planlanmaktadır. Mısır halkının bugünlerde tüm bu olup bitenlere karşı sessiz kalması kimseyi yanıltmamalıdır. Hiçbir halk onuruna böylesine darbeler indirilmesine, çıkarlarının böylesine pazarlık masasına yatırılmasına razı olamaz. Olamayacağını da yakında hem Enver Sedat hem de cümlealem görecektir.

Gerçek

FABRİKALARDA BİZ
TARLALARDA BİZİZ
BİZİZ YENİ DÜNYAYI KURAN

işçi sağlığı kongresi

KONGREYE SUNULAN RAPORDAN:
1977 YILINDA
200 BİN İŞ KAZASI OLDU
1309 İŞÇİ ÖLDÜ
3456 İŞÇİ SAKAT KALDI

KONGREDE KORUYUCU HEKİMLİK VE TEDBİRLER SORUNU GÖRÜŞÜLDÜ

Türkiye'de ilk defa işçi sağlığında koruyucu hekimliğin yerini konu alan bir kongre toplandı geçen hafta. Kongreye sunulan raporda belirtildiğine göre, bugüne kadar SSK'nın hastane ve diğer sağlık kuruluşlarında koruyucu hekimlik üzerinde hiç durulmamış, bu yolda hiç bir faaliyet gösterilememiştir. İşçilerin çeşitli nedenlerle önce hastalanmaları beklenmiş, ondan sonra tedavileri için sözde imkan ve kolaylık sağlanmasına çalışılmıştır. Halen de SSK sağlık işleri bu ilkeyle yürütülmektedir.

Bu uygulama yürürlükteki kanun ve tüzük hükümlerine de aykırıdır. Çalışma Bakanlığına bağlı iş müfettişleri çalışma güvenliğini denetleme teftişlerine gittiklerinde yanlarında bir de SSK doktoru bulunması gerekirken buna riayet edilmemektedir. Bu yüzden teftişler gelişigüzel ve baştan savma yapılmakta, fiilen hiç bir işe yaramamaktadır.

Bunun sonucunda işyerlerinde meslek hastalıklarına tutulan işçilerin sayısı her yıl gittikçe artmaktadır. 1973 yılında görülen meslek hastalığı sayısı 206 iken, 1977'de bu sayı 362'ye çıkmıştır. Ne var ki sigortasız çalıştırılan işçilerin hastalık vakaları kayda geçmediğinden bu rakkam ler gerçek hasta sayısını göstermekten çok uzaktır.

Öte yandan Kongre raporunda, ayrıca, iş kazaları konusunda şu bilgi verilmiştir: 1973 yılında Türkiye'de 177 bin iş kazası olmuş, bu kazalarda 2535 işçi sakat kalmış, 1011 işçi de hayatını kaybetmiştir. 1977 yılında ise 199 bin 961 iş kazası olmuş, 3456 işçi sakat kalmış, 1309 işçi ölmüştür. Sadece iki yıla düşen ölü ve sakat sayısı bu kadar olduğuna göre, 1973'ten bugüne kadar geçen zaman içinde kaç işçinin iş «kaza»ları —yani İŞ CİNAYETLERİ— sonucunda öldüğü ve sakat kaldığı ortadadır.

Bu rakkamlar ülkemizde egemen kapitalist sömürü düzeninin işçi sağlığına, insan hayatına önem vermediğini açıkça gözler önüne sermektedir. Çünkü kapitalistlerin kanunu tektir: kâr, daha çok kâr! Onlar için sakat kalan insan, yiten can değil, kasalarına akan kârlar önemlidir. Ancak işçi sınıfımız ve emekçi halkımız en doğal hakkına, yaşama hakkına yönelik bu vurdumduymazlıklara karşı tüm çalışanlar için güvenlikli çalışma koşulları sağlanması yolundaki örgütlü mücadelesini daha da etkin bir şekilde sürdürecektir.

İşçi Sağlığı Kongresi'nde TSİP'in Görüşleri Açıklandı

İstanbul'da 19 Ekim'de başlayıp üç gün süren İşçi Sağlığı Kongresinde ilk gün yapılan konuşmalardan sonra bazı siyasi partiler ve diğer kuruluşlar tarafından bildiriler sunulmuştur. Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin işçi sağlığı ile ilgili görüşlerini açıklayan bildiride özetle şu noktalara değinilmiştir:

İşçilerin iş güçlerini satması ve işverene artı-değer sağlaması esasına dayanan kapitalist toplumda işverenin ana amacı işçiyi mümkün olduğu kadar çalıştırmak, belirli iş saatleri içinde ondan azami kârı sağlamaktır. Türkiye az gelişmiş bir kapitalist ülkedir. Ülkemizde geri tekniklerle üretim yapıldığı için, üretkenlik ve randımanı sadece tekniği geliştirmekle arttırmak mümkün değildir. Bunun yanısıra, aynı zaman birimi içinde işçinin daha fazla güç harcamasıyla verimin arttırılması istenmektedir. Bu da işçilerin daha çok yıpranmalarına neden olmaktadır.

İşverenlerin aşırı kâr hırsı, geri teknolojiyle ve asgari maliyeti işçilerin sağlıkları bahasına sağlama tutumu ile birleşince, işçilerimizin yaşam ve çalışma koşulları bir türlü düzelmemektedir.

Toplumda sömürü sona ermeden bu sorunun kökten ve bütünüyle çözülmesi mümkün değildir. Bununla birlikte bugünkü toplumsal düzende bile işçilerin çalışma koşullarının ve sağlık durumlarının iyileştirilmesi ve bunun için yasal ve teknik önlemlerin alınması mümkündür ve zorunludur.

İŞÇİLERİN ÇALIŞMA VE SAĞLIK KOŞULLARININ İYİLEŞTİRİLMESİ İÇİN İVEDİLİKLE ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin işçi sağlığının bu günkü toplumsal koşullarda iyileştirilmesi için ivedilikle alınmasını gerekli gördüğü önlemlerden bazıları şunlardır:

- Yasal önlemler alınarak işyerinde çalışma güvenliğinin arttırılması, işverenlere bu konuda kesin zorunlulukların ve gerçekten ağır cezai müeyyidelerin getirilmesi. İş aletleri ve çalışma koşullarının sürekli denetimi.
- İşçiler için yeterli ve kapsamlı sağlık hizmetlerinin gerçekleştirilmesi.
- Sağlık hizmetleri için işverenlerden mali fonlar sağlayacak yasal düzenlemelerin getirilmesi.
- SSK'nın demokratik bir şekilde işçi ve sendika temsilcileri tarafından yönetilmesinin sağlanması.
- Kentlerdeki belediye hizmetlerinde işçi semtlerine öncelik tanınması.
- İşçi çocuklarının sağlığının korunması ve geliştirilmesi için gereken önlemlerin alınması.
- Mevcut iş sağlığı yönetmeliklerinin geliştirilerek mutlaka uygulanması.

İş Kazalarında Türkiye Başı Çekiyor

- **BÜTÜN DÜNYADA EN ÇOK KÖMÜR MADENİ KAZASI OLAN ÜLKE TÜRKİYE!**
- **MADENCİLİK, SANAYİ, YAPI VE DEMİRYOLU İŞKOLLARI KAZALARINDA DA AVRUPA BİRİNCİSİYİZ!**

Uluslararası Çalışma Örgütünün yayınladığı rakkamlara göre Türkiye bütün dünyada kömür madenlerinde en çok iş kazası olan ülkedir. Bu işkolunda kaza oranı Türkiye'de yüzde 4,20'yi bulmaktadır.

Öte yandan madencilik, sanayi, yapı ve demiryolu işkollarındaki kazalarda da Türkiye bütün Avrupa ülkelerinin başında gelmektedir.

Bu rakkamlar Uluslararası Çalışma Örgütüne ulaşan sigortalı işçi istatistiklerine göre hazırlanmıştır. Dolayısıyla Türkiye'de çalıştırılan on binlerce sigortasız işçinin hergün uğradığı iş kazalarının tümü bu rakkamlara dahil değildir.

Ankara'nın Gecekondu Semti Boğaziçi Mahallesinde

Faşist Saldırı ve Katliamları Protesto Toplantısı

Ankara (Özel) — Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Ankara örgütünün il çapında düzenlediği faşist saldırıları ve katliamları protesto ve parti nin politikasını tanıtma toplantılarının ilki Ankara'nın emekçi semtlerinden biri olan Boğaziçi mahallesinde yapıldı. Toplantıya kadınlı erkekli kalabalık bir halk topluluğu katıldı.

İlk konuşmayı yapan TSİP Çankaya İlçe Başkanı Mehmet Yazırlı, kapitalizmin emekçi halkın yaşam koşullarını giderek kötüleştirdiğini ve gerçek kurtuluşun sosyalizmde olduğunu anlattı.

Yazırlı'nın, faşist baskı ve terörün de ancak tüm ilerici-demokrat güçlerin birliği ile yenilebileceğini vurgulamasından sonra söz alan Boğaziçi mahallesi sakinlerinden Ramazan Gürsoy, «Bugün yurdumuzda faşist ve gerici güçler bilinçli olarak halk yığınları arasında mezhep çatışması sokmaya çalışıyorlar. Bunun en somut örneğini bizzat bizler mahallemizde yaşamaktayız. Üstesinden ise ilerici, demokrat ve sosyalistlerin örgütlü ve birlikte mücadelesi gelecektir. Bu mücadelede, faşizme karşı verilen mücadelede, TSİP dimdik ayaktadır», dedi.

Sosyalist Gençler Birliği adına konuşan H. M. Yalçın, burjuvazi tarafından en insafsızca sömürülen gençlik kesiminin işçi gençlik, çırak ve kalfalar olduğunu söyledi.

Toplantıda Boğaziçi Halkevi Başkanı Binali Keleş de mahallenin sorunlarına değinen bir konuşma yapmış ve mahalle halkının Halkevi çatısı altında anti-faşist mücadeleye katılmalarının gerektiğini belirtmiştir.

Ayrıca mahalle muhtarı İbrahim Tofani toplantıya iyi dilek mesajı yollamıştır.

GIDA-İŞ KONGRESİNDE NE OLDU?

Nebioğlu ve Takımı Tasfiye Edildi

GIDA-İŞ'İ Yeni Görevler Bekliyor

DİSK'e bağlı Türkiye Gıda-İş Sendikasının 24. Genel Kurulu 16 Ekim 1978 günü İstanbul'da Park Otel Salonunda açıldı.

Divan başkanlığı ve başkanvekillikleri için muhalefet ekibi ile mevcut yönetim arasında anlaşma olduğundan divan başkanlığına Oleyis Sendikası genel başkanı Mukbil Zırtıloğlu, divan başkan vekilliğine ise Keramik-İş Sendikası genel başkanı Mustafa Aktulgalı Seçildi. Ancak divan seçimlerinden sonra yapılan komisyon seçimlerinde eski Besin-İş Sendikası Başkanı ve mevcut Gıda-İş yürütme kurulu üyesi Demirhan Tuncay'ın desteklediği liste Genel Başkan Kemal Nebioğlu'nun desteklediği listeye karşı 60 oy fark yaparak, Gıda-İş Sendikasının temelli genel başkanı ve DISK yürütme Kurulu üyesi Kemal Nebioğlu'nun durumunun sallantıda olduğu gerçeğini ortaya koydu.

Gerek raporların okunması, gerekse onlara yöneltilen eleştiriler genel anlamda Kemal Nebioğlu'na karşı yürütülen muhalefetin yararlanabileceği bir ortam yarattı' Genel Kurulun üçüncü gününde yapılan seçimlerde Kemal Nebioğlu'nun listesi ile muhalefetin çıkardığı liste arasında 57 oy farkı vardı.

Bu da tabii Demirhan Tuncay listesi lehineydi. Kemal Nebioğlu listesi 80'e karşı 137 oy ile seçimleri kaybetti.

Gazetemiz baskıya verilirken genel yönetim kurulu görev bölümü yapmamış olduğundan yürütme kurulu henüz tesbit edilmemiş durumdaydı. Fakat Gıda-İş Sendikasının DİSK'e bağlı en eski sendika olmasına ve işkolu olarak geniş bir işçi potansiyelini barındırmasına rağmen bugüne kadar örgütlenme seviyesinin bu kadar düşük bırakılmasında geçmiş ve işten uzaklaştırılan yönetimlerin önemli payı vardır. Bugüne kadar DISK çatısı altında örgütlenmek isteyen ve bunun için aktif olarak çalışan pek çok sayıda işyeri işçisinin ya bu talepleri kulak arkası edilmiş, veya çeşitli «grupçu» tavırlarla engellenmiştir. Denilebilir ki, Gıda-İş sendikası yöneticileri yıllardır hiç bir işyerinde örgütlenme için ciddi bir adım atmamışlar, örgütlü mevcut işyerleri ile yetinmişlerdir.

Bu bakımdan Gıda-İş Sendikasının yeni yönetimini beyleyen görev, Türk-İş'e bağlı sarı Tek Gıda-İş Sendikasının ve diğer korsan sendikaların uzlaşmacı tutumunu her gün biraz daha kavrayan bu işkolu işçilerinin örgütlenmesi için gerekli çalışmayı programlı bir şekilde yürütmektir.

TL Niçin Habire Düşüyor?

Türk parasının yine «kur ayarlaması» ile değeri düşürüldü. Hemen her ay bir iki defa oluyor bu, artık kanıksandı. Haber değeri kalmadı. Haber değeri kalmadı ama, sonuçları emekçileri çok yakından ilgilendiriyor. Çünkü TL.'nin değeri başaşağı gittikçe hayat pahalılığı başkaldırıyor, alabildiğine artıyor. İşçi, köylü, dar belirli yurttaş iki yakayı bir araya nasıl getireceğini bilemez oluyor.

Bu «kur ayarlama»ları Türkiye ekonomisinin emperyalizme bağımlılığının doğrudan sonuçlarından biri. Emperyalist ülkeler (en başta ABD ve Batı Almanya) arasında ekonomik rekabet kızıştıkça ABD dolarının değeri düşüyor, mark değer kazanıyor. Bunda ABD ekonomisinin çıkarı var. Çünkü dolar ucuzlayınca bu ülkenin ihracat imkânları çoğalıyor. Almanya ise ürettiği malları dış ülkelere satmakta güçlük çekiyor.

Bu arada Alman markı değer kazandı diye bizim TL.'yi de ona göre yeniden «ayarlıyorlar», değerini düşürüyorlar. Düşürmeseler olmaz, çünkü zaten karaborsada değeri kendiliğinden düşüyor, yine aynı kapıya çıkıyor. Sonuç: TL. ucuzladığı için ürettiğimiz malları dış pazarlarda gittikçe yok bahasına satar oluyoruz. Buna karşılık ithal ettiğimiz mallar habire pahalanıyor. Bu [illegible] montaj sanayiinde, vb. kullanan sanayiciler, tüccarlar da aradaki farkı satışlara yansıtarak enflasyonu azdırıyorlar, yani hayatı pahalılaştırıyorlar.

Kısacası, emperyalistler aralarında tepiştikçe, olan aradaki bizim gibi güçsüz, dışa bağımlı, geri ekonomilere oluyor. Ama yerli işbirlikçiler, parababaları fiyatlarda diledikleri gibi oynayıp yine dümenlerini yürütüyorlar. Kabak emekçilerin başına patlıyor!

Yeni Sosyal Sigorta Yasasında Muhabbet Tellalları «İşveren» Sayılıyor

Fuhuş Yasaklanmalı Kadınların Hak Eşitliği Sağlanmalıdır

Sosyal sigortalar kanunu değiştiriliyor. Bunun için Meclis Komisyonlarında bir kanun tasarısı hazırlanmaktadır. Tasarının ek 4. Maddesiyle fuhuş resmileştiriliyor, kadın ticareti yapanlar «işveren» sayılıyor.

Emekçileri zulüm altında tutan sömürü düzeni kadınları daha bir eziyor, onları sadece dizenin kölesi değil, erkeğinde kölesi hâline getiriyor. Bununla da kalmıyor, insanlık onurunun ayaklar altında çiğnenmesinden başka bir şey olmayan kadın ticaretini yaygınlaştırıyor. Yarının ne olacağından endişeli olan pek çok yoksul ve emekçi kadın, kadın tacirlerinin tuzağına düşüyor.

Şimdi de yurdumuzda devlet, bir insanlık suçu olan fuhuşu ve kadın ticaretini yasaklamak yerine, onu meşrûlaştırmak yolunu seçiyor. Kadın ticaretiyle iğrenç yollardan para kazananları «işveren» ilân ederek âdeta ödüllendiriyor!

İşveren ahlâkının tipik bir örneği olan bu madde yasadan mutlaka çıkarılmalı, fuhuşun her türlüsü yasaklanmalı, kadın tacirleri cezalandırılmalıdır. Kapitalizmin bu tuzağına düşmüş kadınlar topluma yeniden kazanılmalı, insanca yaşamaları için geniş olanaklar sağlanmalıdır.

Gerçek
Sahibi: Ali KAR / Sorumlu Müdür: Hamit ÇAYLI
Adres: Başmüsahip Sok. Tan Apt. 10/11, Cağaloğlu - İST.
Baskı: Reyo — Baskı Tarihi: 22 Ekim 1978